

Egy új

JEGYZETFÜZÉR
DOBOKAY
PÉTERREL

abb megszállott

Két olyan „szakmát” ismerek, ahol az átlagnál magasabb a megszállottak aránya: a kutatókat és a lovasokat. Utóbbiakkal akármiről is kezd el az ember beszélgetni, jó esetben pár mondat, rosszabb esetben három szó után már a lovakról folyik a diskurzus. Ilyen ember a nemzetközi galopp-ugrópályákat egy őrségi lovasudvarra cserélő Dobokay Péter is. És ennek megfelelően beszélgetésünk is csapongott ide-oda, de mindig visszakanyarodtunk a lovakhoz. Így aztán kisebb történeteket, gondolatokat rögzítő jegyzetfüzér készült ezen a januári délelőttön.

■ A lakóházat és az istállót romokból építették újjá a két kezükkel

Dobokay Péter 2002 óta az Őrségi Nemzeti Parkban, Óriszentpéteren üzemelteti a Dobokay Lovasudvart. A nyolcvanas évek magyar champion lovasa volt, versenyzői pályafutásából 15 évet külföldön töltött. A lovasudvarban a kezdőtől a haladóig, a nézelődő turistától a lovagolni vágyóig mindenkit szeretettel vár. Az Őrség szépségeit lóhátról vagy egy tisztemélyes lovaskocsiról csodálhatják meg a vendégei.

Ha orvos lennék, receptre felírnám a látogatást Dobokay Péternél. Az ott töltött másfél-két óra alatt kollégám és én olyan energiákkal töltődünk föl, amelyektől sokkal jobban éreztük magunkat. Pedig lóra nem is ültünk! Péter, vagy a lovagolni járó számtalan gyereknek Péter bácsi vibráló személyisége ugyanis gyógyító kisugárzással bír. Ő persze ugyanezt állítja a lovakról. Szerinte a ló ötmázsás gyógyszer, amit a Jóisten adott az embernek. „A Bethesda kórházban elkezdtek egy pónit használni a gyógyításban. Volt kómás kisgyerek, aki felébredt, és olyan

epilepsziás kisgyerek is, akihez roham közben bevitték a lovat, és megszűnt a rohama.”

A lovasudvar 20 hektáros, karámokkal részekre osztott terület, amelyen 12 ló él. A birtokon évente egyszer kaszálnak, utána csak legelőként használják. Az állatok vizet és szénát is kapnak a legelőn. „Egy lóra egy hektárt kell számolni, de egy ló sose legyen, rögtön kettővel kell kezdeni. Én is az akkor 2 éves Bolygóval és Babával kezdtem 18 éve, aztán jöttek sorban a lovak, vettem is, kaptam is őket. Egyébként mikor abbahagytam a versenyzést és hazajöttünk, nem is akartam lóra ülni. Ez így ment két hétig, amikor már nem lehetett velem bírni, annyira hiányzott a lovaglás. Akkor viszont a feleségem, aki nagyon okos asszony, azzal az ürüggyel elvitt a vásárba, hogy birkát, kecskét, baromfit vegyünk. Persze két lóval jöttünk haza.”

„Van ugyan istálló, a túrák végén ott csatoljuk le őket, ott abrakolnak, de az én

lovaim télen-nyáron, hóban-fagyban, esőben is kint vannak. A két öreg lovon van egy kis könnyű takaró, de a többin soha nem volt takaró és mind jeges vizet iszik. Esőben a víz lecsorog a hátukról, de ha be nyúl a szőr tövéhez, ott száraz a bőrük.”

Az erdélyi nemesi származású Dobokay családban három fiúgyerek volt: Albert, Péter és Tamás. „Két dolog volt, amiből a szüleink nem engedtek: templomba kellett járnunk és sportolnunk kellett. Választhatunk, hogy tenisz vagy ló. Persze a lovat választottam. Hársvölgyi Józsefhez írtattak be a Tattersallba, a Kerepesi útra. 1961-ben az ott működő Budapesti Lovasklubban 20 forint volt egy 10 alkalomra szóló bérlet, de amikor vittem a bérletemet pecsételni, Józsi bácsi sokszor csak elzavart...”

„Nyolcévesen eléggé félttem a lovaktól. Egyszer, amikor esett az eső, az istállóba érve a ló megcsúszott, és bár ő nem esett el, én lepottyantam róla, jól összetörtem ma-

gam. Miután ott féltém, a szüleim kivitték Dunakeszi-Alagra, ahol Mátyus György fölülteget egy angol telivérre és két másik zsokéval mentünk egy galoppot. Én, a húszkilós kisgyerek nem bírtam erővel a végét, így a célban leestem. Hordágyon hoztak le, de azt mondtam, én ezt akarom csinálni.”

Dobokay Péternek számos lovasbalesete volt, de azt mondja, az őrangyala mindig megóvta az igazán nagy bajtól, pedig egy 60-70 km/h sebességgel száguldó angol telivér hátán megmaradni komoly fizikai megterhelés, ha pedig leesik – azt minden lovas el tudja képzelni. Ahogy meséli, voltak nagyon komoly sérülései, a baleseti sebészek jól ismerték a versenyzőt, de ez ma egyáltalán nem látszik rajta. „Különösebben nem voltam templomba járó a neveltetésem ellenére sem, de versenyek előtt mindig imádkoztam, kértem Istent, hogy óvjon meg.”

„Én mindent annak szenteltem, hogy a legjobb zsoké legyek. Akadályzsoké, vagyis nem egyszerűen galoppversenyeken indultam, hanem ahol ugratni is kell. A zsokék között ugyanis magas vagyok, így ez fekédt nekem igazán. De még így is például Pardubiceben súlyokat tettek a nyereg alá, mert nem voltam elég nehéz, ami persze nem jó a lónak, mert kényelmetlen. Azt szokták mondani, ha precíz vagy, mint egy német, vagány vagy, mint egy magyar és fanatikus vagy, mint egy japán, te leszel a legjobb. Én így éltem. Szorgalom, kitartás, alázat. Ez a három dolog kell ahhoz, hogy sikeres légy.

Így éltem versenyzőként is, és most is. És ezek közül a legfontosabb az alázat.”

„Negyven éve vagyunk házasságban a feleségemmel. Öt gyermekünk van, egyik sem lett lovas. De mindegyik megtalálta a maga útját. Négy unokánk van, de tizenégynek kellene már lenni! Természetesen mindegyik lovagol. Tizenegy év svájci tartózkodás után tértünk haza. Kint és itthon is a biztos családi háttér és a hit az, ami mindig megóvott attól, hogy rossz utat választasz. Még ma is úgy igyekszem élni és cselekedni, hogy a nagymamámnak tetszen. Aszkéta életet éltem és élek, nem iszom, nem nőztem sohasem, versenyek után ittam csak, mert muszáj volt a verseny feszültségét levezetni. De a versenyek után

nem jártam a bankettekre, azt mondtam a lovam tulajdonosának, hogy nem kell engem mutogatni.”

„Sosem féltém a munkától. Amikor kimentünk, egy osztrák grófnőnél kaptam munkát: a tehének alól kellett kitrágyáznom. Volt néhány csikója is, és azt mondtam neki, hogy én kiképezem őket, így többet kaphat majd értük. Meg is engedte, és így találkoztam a későbbi tréneremmel, aki amint meglátta, hogy hol vagyok és mit csinállok, azonnal vitt magával versenyzőnek. De ehhez az kellett, hogy nekem ne derogáljon az istállófiú munka.”

„Ha úgy alakul, akár ingyen is tanítom a gyerekeket. Volt olyan, amikor messziről

- 1. Az állatok bírják a hideget – csak a két idős lovon van takaró | 2. A lovak a legelőn télen-nyáron kapnak szénát is | 3. Ha ló nincs az istállóban, legalább macska legyen | 4. A kis ház dísznőül volt egykor. Most nyerges, iroda és relikviák gyűjteménye egyben | 5. Péter lovai nagyon megbízhatóak, mindet ő képezte ki

büdös és így tovább. A régiek tudták, hogy évente 4 kiló koszt meg kell enni ahhoz, hogy elkerüljenek a betegségek.”

„Bár nagyon jó lenne, ha a gyerekek az iskolában megtanulnának lovagolni, mégis azt mondom, szerencsére nem sikerült bevezetni. Mert szerintem nincsenek meg a feltételei. Nincs elegendő szakmai tudás. Annak megszerzéséhez ugyanis nem elég egy OKJ-s tanfolyam, ahhoz legalább 5-10 év lovardai munka kell.

Sok lovarda nem szán megfelelő időt a lovakra – ami azt jelenti, hogy nem szánnak napi 24 órát az állatokra, pedig annyit kell. Együtt kell élni velük. Én sokszor az éjszaka közepén is kisértő és megsimogatom a lovaikat.

A lovardák jó részének az anyagi háttére sincs meg ahhoz, hogy megfelelő lóállományuk legyen a gyerekek oktatásához, és a lovarda megfelelő kialakítására sem. A lovardák jelentős részében nincs elegendő terület. A lónak karám kell, hogy fússon, nem egy pár négyzetméteres box egy istállóban. Ha ugyanis nem fut eleget, a feszültség felgyülemlik és előbb-utóbb kitör belőle, és akkor fut, ugrál, bokkol. És ha akkor épp egy gyerek ül a hátán? Azonnal kész a baleset. A súlyos baleset.

Arról nem is beszélve, hogy a megfelelő ló és oktató mellett megfelelő alany is kell a lovagláshoz. Annyi manapság az elhízott gyerek, hogy a lovastrénernek diétetikusknak is kell lennie. De lehet eredményeket elérni. Volt nálam egy kövér kislány, akinek elmondtam, hogy ezután feleannyit kell ennie, hogy jól érezze magát lovaglás közben, ő pedig megfogadta, amit mondtam neki. Néhány év alatt a kövér kislányból csodás fiatal lány lett.”

Dobokay Péternél egy jelszó van: lóra magyarul!

Halmos B. Ágnes

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

érkezett ide egy család. Mondták, hogy az egyik gyereket befizetnék egy lovaglásra. Kérdeztem, a másikat miért nem. Hát mert fél – mondták. Aztán csak kiderült, hogy a pénzük nem elegendő arra, hogy mindkét gyerek számára kifizessék a lovaglást. Hát persze, hogy mindkettőt felül tettem. A legfontosabb ugyanis az, hogy élményeket adjunk a gyerekeinknek. Valódi élményeket. Ha ehhez az kell, hogy én ingyen adjak egy órát, gondolkodás nélkül megteszem.”

„A lovaikat én lovagoltam be, és bármit meg lehet velük csinálni. A vendégeknek be is szoktam mutatni: a hasuk alatt szoktam átbújni, mögéjük lopódzom és hirtelen a farkra csapok. Amit a lovaik minden további nélkül tűrnek, nem ugranak meg, nem rúgnak, nem harapnak. De ezt a gyerekeknek megtiltom. Ha egy gyerek mégis utánam csinálná, ahogy a kisunokám tette, gondolkodás nélkül a popsijára csapok. Inkább én, mint hogy az ötmázsás ló, mert épp megcsípte valami, véletlenül megrúgja.”

A lovas szakember azt mondja, hatvan év alatt itthon és külföldön, harminc országban tanulta meg, amit tud, de még mindig van mit tanulnia a lovakról, a lovaglásról. Épp ezért felháborítja az a manapság elterjedt módi, hogy aki elvégzett egy 200 órás tanfolyamot, az már komoly szakembernek képzelet magát. De ugyanígy taszítják azok a lótulajdonosok is, akik, csak mert már ültek vagy háromszor ló hátán,

úgy gondolják, mindent tudnak az állatról és a sportról is.

„Éltetik például a suttogó módszert. Én személyesen ismerem Monty Robertset, a suttogót. A módszerének a lényege nem valami varázslat, hanem a kitartó, szigorú, szisztematikus szakmunka. Mert ez a lényeg. Mondom még egyszer: szigorú, szisztematikus szakmunka. Csak ezt az, aki nem ért hozzá, nem látja. Meg persze az sem, aki havonta egyszer megy ki a lovardába és akkor egy órára ül föl a lóva hátára. Az semmit nem tud a lovakról, a kiképzésükről.”

„Egyébként is teljesen elhülyültünk. Volt, hogy valaki az innen öt kilométerre lévő Szalafőrről GPS-szel akart idejönni! A gye-

„Harminc országban
tanulta meg, amit tud,
de még mindig
van mit tanulnia”

rekeinkből meg ki akarjuk kódolni, amit a természet beléjük kódolt. Ha a kislány kezébe játékpuskát adunk, elkezd ringatni, a fiú meg a babával kezd el lődözni. De mi fiús lányokat és lányos fiúkat akarunk faragni belőlük. Arról nem is beszélve, hogy a sok ilyen-olyan betegséget mi magunk idézzük elő azzal, hogy mindentől meg akarjuk óvni a gyerekeket. Ne simogasd meg a macskát, mert koszos, a kutya